

SZKOLNE KALENDARIUM

„POZNAJEMY ŚWIAT ZAWODÓW”

Koordinator
Powiatowego Punktu Doradztwa Edukacyjno-Zawodowego
mgr Lucyna Kasperek

Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Nr 2 w Kielcach
ul. Krysztalowa 6 , 25-705 Kielce

tel.41 367 62 82
www.sosw2.kielce.eu

Poniższy dokument został opracowany w oparciu o Świętokrzyskie Kalendarium na Rzecz Rozwoju Systemu Doradztwa Zawodowego. Ujęte treści i formy organizacji pracy są zgodne z wykładnią prawną oraz dostosowane do indywidualnych - specjalnych potrzeb, możliwości, zainteresowań i predyspozycji uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym, znacznym oraz niepełnosprawnościami sprzężonymi uczących się w Szkole Podstawowej Specjalnej oraz Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy. Działania mają charakter zintegrowany i planowy.

Doradztwo zawodowe dla osób z niepełnosprawnością intelektualną umocowane jest w podstawie programowej, która obejmuje między

innymi następujące cele:

(dotyczy szkoły podstawowej specjalnej)

Ważne jest, aby uczeń:

- mógł porozumiewać się z otoczeniem w najpełniejszy sposób,
- był zaradny w życiu codziennym, adekwatnie do indywidualnego poziomu sprawności i umiejętności oraz miał poczucie godności własnej i decydowania o sobie;
- mógł uczestniczyć w różnych formach życia społecznego na równi z innymi członkami danej zbiorowości, znając i przestrzegając ogólnie przyjęte normy współżycia,
- mógł nabywać umiejętności i uczyć się czynności, przydatnych w przyszłym dorosłym życiu;
- posiadał rzeczywisty obraz samego siebie w oparciu o pozytywne poczucie własnej wartości oraz umiejętność dostrzegania swoich mocnych i słabych stron.

(dotyczy szkoły przysposabiającej do pracy)

- kształtowanie umiejętności praktycznych do podjęcia zatrudnienia na otwartym lub chronionym rynku pracy, w tym udziału w praktykach wspomaganych,
- kształtowanie kluczowych kompetencji zawodowych ucznia,
- przygotowanie do wykonywania, indywidualnie i zespołowo, różnych prac, mających na celu zaspokajanie potrzeb własnych i otoczenia,
- rozwijanie umiejętności komunikacyjnych i budowania relacji z innymi osobami odpowiednio do pełnionych ról społecznych,
- kształtowanie prawidłowej postawy uczniów wobec pracy, w aspekcie motywacji, kompetencji i zaangażowania w pracę,
- kształtowanie umiejętności oceny własnych kompetencji zawodowych, w tym umiejętności praktycznych,
- kształtowanie umiejętności autoprezentacji,
- kształtowanie umiejętności zdobywania, utrzymywania i wypowiedzania zatrudnienia,
- zwiększenie zakresu możliwości przygotowania ucznia do podejmowania decyzji w zakresie wyboru celowej aktywności po zakończeniu edukacji (**w tym w warsztacie terapii zajęciowej, środowiskowym domu samopomocy, zakładzie aktywności zawodowej, zakładzie pracy chronionej, na otwartym rynku pracy**), w zależności od indywidualnych predyspozycji, możliwości i ograniczeń.

Efektem realizacji w/w celów jest poszerzanie kompetencji osobistych, społecznych i komunikacyjnych, doświadczanie i rozumienie sytuacji związanych z dorosłym życiem, przygotowanie uczniów do **zatrudniania wspomagane lub innej formy zatrudniania albo do efektywnego funkcjonowania w dziennych placówkach aktywności dla osób dorosłych**, w maksymalnej integracji z innymi członkami społeczności lokalnej.

Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 14 lutego 2017 r. w *sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej*.

System Doradztwa Zawodowego w tego typu szkołach działa w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w *sprawie doradztwa zawodowego*.

W Szkole Specjalnej Przysposabiającej do Pracy doradztwo zawodowe realizowane jest w ramach:

- zajęć edukacyjno-terapeutycznych:
 - funkcjonowanie osobiste i społeczne,
 - zajęcia rozwijające komunikowanie się,
 - zajęcia kształtujące kreatywność,
 - przysposobienie do pracy,
 - wychowanie fizyczne,
- zajęć rewalidacyjnych, wychowawczych oraz zajęć z psychologiem, pedagogiem.

W Szkole Podstawowej Specjalnej doradztwo zawodowe realizowane jest w ramach:

1. zajęć edukacyjno-terapeutycznych:
 - funkcjonowanie osobiste i społeczne,
 - zajęcia rozwijające komunikowanie się,
 - zajęcia rozwijające kreatywność,
 - wychowanie fizyczne,

2. zajęć rewalidacyjnych, wychowawczych oraz zajęć z psychologiem, pedagogiem.

W procesie doradztwa zawodowego dotyczącego osób z niepełnosprawnością intelektualną należy zwrócić szczególną uwagę na rzetelną informację o możliwościach i ograniczeniach w wyborze wykonywanych prac – osoby z głębszą niepełnosprawnością mogą wykonywać **prace pomocnicze w wybranym zawodzie**.

Zawsze należy mieć na uwadze, aby wykonywana praca nie pogłębiała ich niepełnosprawności lub choroby. Dokumentem pomocniczym przy aplikowaniu absolwenta Szkoły Przysposabiającej do Pracy na dane stanowisko, oprócz świadectwa ukończenia szkoły jest suplement do świadectwa, gdzie ujęte są najważniejsze informacje o kompetencjach twardych i miękkich, zainteresowaniach, predyspozycjach i odbytych praktykach.

Osoby z niepełnosprawnościami to pełnoprawni obywatele naszego państwa, mają zatem prawo do edukacji, zatrudnienia oraz szeroko rozumianego dobrostanu podnoszącego jakość ich życia.

ZAKRES CZASOWY KATEGORIA ZAWODÓW	PROPOZYCJE DZIAŁAŃ
WRZESIEŃ Miesiąc z zawodami – zawody artystyczne (malarz, aktor, filmowiec, fotograf).	Diagnozowanie uczniów w oparciu o narzędzia diagnostyczne, obserwacje, wywiad z rodzicami/opiekunami ucznia oraz orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (tzw. szeroka diagnoza). Spotkanie Zespołu - dokonanie wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania ucznia z uwzględnieniem jego możliwości intelektualnych, mocnych stron, zainteresowań, predyspozycji zawodowych oraz ograniczeń wynikających z orzeczonej niepełnosprawności. Opracowanie Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych uwzględniających między innymi cele z doradztwa zawodowego. Współpraca z rodzicami – rozpoznanie potrzeb rodziców dziecka z niepełnosprawnością. Współpraca ze specjalistami z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej . <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Prezentacja filmów edukacyjnych przedstawiających zawód artysty malarza, aktora, filmowca. Autoprezentacja uczniów podczas pikniku „Pożegnanie lata” - zaprezentowanie na forum swoich uzdolnień, zainteresowań i predyspozycji. Malowanie w plenerze – „Natura”. Wycieczka do Muzeum Narodowego w Kielcach – oglądanie wystawy malarstwa.

	Wykonanie rekwizytów do inscenizacji wybranego wiersza. Zapoznanie ze sprzętem i akcesoriami niezbędnymi do filmowania. Nauka realizacji krótkich form filmowych. Wizyta w atelier fotograficznym – sesja zdjęciowa. Programy do obróbki zdjęć.
PAŹDZIERNIK Miesiąc z zawodami technicznymi i inżynieryjnymi (specjaliści IT, informatyk, inżynier budownictwa, logistyk)	Warsztaty wspierające rodziców prowadzone przez szkolnego psychologa: „Co dzieje się w rodzinie dziecka niepełnosprawnego z emocjami członków rodziny? Mechanizmy obronne”. Współpraca z doradcami zawodowymi ze szkół specjalnych, integracyjnych oraz z oddziałami integracyjnymi – wymiana doświadczeń, dobrych praktyk. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy – spotkanie online. <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wizyta w szkolnej pracowni informatycznej. Zapoznanie uczniów z ideą programowania – wykorzystanie pomocy dydaktycznych z programu „Laboratoria Przyszłości” (Pociąg INTELINO – eksperymenty z programowaniem). Spotkanie z rodzicem ucznia – poznajemy zawód informatyka. Wyjaśnienie pojęcia sztuczna inteligencja. Jakie zawody przejmuje sztuczna inteligencja? Czym zajmuje się inżynier na budowie? - projekcja filmu. Budowle z klocków konstrukcyjnych Korbo – warsztaty.
LISTOPAD Miesiąc z zawodami - zawody rzemieślnicze i gastronomiczne (fryzjer, barber, szewc, stolarz, kucharz, cukiernik, kelner).	Publikacja informacji dla rodziców na stronie internetowej placówki odnośnie: instytucji państwowych i osób, których zadaniem jest dbanie o sprawy osób z niepełnosprawnościami (w szczególności w pobliżu ich miejsca zamieszkania), podstawowych praw pracowniczych osób z niepełnosprawnością. Spotkanie integracyjne uczniów Szkoły Przysposabiającej do Pracy z absolwentami – Czy szkoła przygotowała nas do dorosłości ? (wymiana poglądów). <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wizyta w salonie fryzjerskim – jakie prace pomocnicze mogą wykonywać u fryzjer? Pokaz układania fryzur codziennych i okolicznościowych – spotkanie z fryzjerem/projekcja filmu instruktażowego. Czym zajmuje się barber – akcesoria barberskie (wyjście do sklepu z wyposażeniem).

	Wirtualna wizyta w zakładzie szewskim. Nauka pielęgnacji obuwia, zakładania i wiązania sznurówek. Zajęcia warsztatowe – wykonywanie drewnianej ramki na zdjęcia. Poznaję zawód stolarza. Zamówienie pizzy – spotkanie z dostawcą pizzy. Warsztaty cukiernicze w Pracownia Wypieków Artystycznych „Bake a cake”. Pokaz baristy - parzenie kawy oraz przygotowywanie napojów kawowych. Projekcja filmów instruktażowych – jak przygotować różnego typu kawy. Nauka obsługi różnego typu ekspresów do kawy.
GRUDZIEŃ Miesiąc z zawodami – handel i zarządzanie (kasjer, ekspedient, kierowca).	Wycieczka z uczniami i ich rodzicami do mieszkania treningowego. Co to jest mieszkanie treningowe (wspomagane). Jak radzić sobie samodzielnie z czynnościami dnia codziennego? Zapoznanie z planem organizacyjnym treningu mieszkaniowego (plan dnia, plan obowiązków, dbanie o higienę, gospodarowanie pieniędzmi, zakupy, gotowanie, zmywanie naczyń, czas wolny, współpraca w grupie, umiejętność komunikacji). <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wyjścia do sklepów różnych branż – zawód ekspedient i kasjer. Zakupy w sklepie, obserwacja pracowników przy pracy. Zabawy symulacyjne w sklep. Spotkanie z kierowcą szkolnego busa – na czym polega praca kierowcy. Obejrzenie kabiny kierowcy, przypomnienie zasad bezpieczeństwa w czasie transportu osób. Kierowca autobusu – wycieczka miejską komunikacją.
STYCZEŃ Miesiąc z zawodami medycznymi - (lekarz, pielęgniarz, ratownik medyczny, salowa).	Spotkanie doradcze w Szkole Przysposabiającej do Pracy – ankieta umiejętności społecznych dla ucznia i ankieta umiejętności społecznych dla rodzica. Zapoznanie rodziców z wykazem placówek dla dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną z uwzględnieniem: placówek, które zapewniają rehabilitację i opiekę osobom z niepełnosprawnością intelektualną oraz placówek przygotowujących do pracy osoby z niepełnosprawnością intelektualną – Zakłady Aktywności Zawodowej, Zakłady Pracy Chronionej.

	<u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wizyta w gabinecie pielęgniarki szkolnej – na czym polega praca pielęgniarki? Film: Szczegółowe zasady udzielania pierwszej pomocy.. Warsztaty z pierwszej pomocy – zajęcia we współpracy z ratownikiem medycznym. Wykonanie tablicy edukacyjnej: Poznajemy zawody medyczne.
LUTY Miesiąc z zawodami – zawody humanistyczno- społeczne (nauczyciel, pedagog, psycholog, doradca zawodowy, terapeuta, prawnik).	Spotkanie z doradcą zawodowym ze Szkoły Podstawowej z Oddziałami Integracyjnymi nr 31 w Kielcach. (Uczeń z niepełnosprawnością w szkole ogólnodostępnej – metody i formy pracy, dostosowania itp.). <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wycieczka do Warsztatów Terapii Zajęciowej – praca terapeuty zajęciowego. Wizyta w szkolnym gabinecie psychologiczno-pedagogicznym – na czym polega praca psychologa i pedagoga. Prawa dziecka – spotkanie z prawnikiem.
MARZEC Miesiąc z zawodami ekonomiczno-administracyjnymi (księgowa, kadrowa, ekonomista, bankowiec).	Wycieczka do Zakładu Aktywności Zawodowej – uczniowie z rodzicami oraz doradcą zawodowym (warunki przyjęcia do pracy w ZAZ). <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wizyta w księgowości - praca księgowej. Co to jest przelew, lista płac, faktura, budżet. Przeprowadzenie wywiadu z kadrową na temat jej pracy oraz zakresu obowiązków. Poznajemy pracę bankowca – film pt. „Jakie zadania ma pracownik banku?” Monety i banknoty będące w obiegu, kary płatnicze. Uczymy się wpłacać i wypłacać pieniądze w bankomacie /wpłatomacie. Rodzaje płatności: gotówka, karta, blik, przelew bankowy. Jak przechowywać oszczędności ? Na czym polega praca ekonomisty – film pt. „Film prezentujący zawód technik ekonomista” Nauka racjonalnego planowania budżetu domowego.

KWIECIEŃ Miesiąc z zawodami związanymi z rolnictwem, środowiskiem, ogrodnictwem i ekologią (ogrodnik, rolnik, leśnik).	Zorganizowanie szkolnego konkursu plastycznego – wykonanie pracy z surowców wtórnych – „Mój ulubiony bohater literacki”. Indywidualne wsparcie uczniów i ich rodziców/prawnych opiekunów przybyłych z Ukrainy w wyborze i realizacji ścieżki edukacyjnej w polskim lub ukraińskim systemie oświaty. <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Wizyta studyjna w kieleckim ogrodzie botanicznym. Prace ogrodnicze na szkolnej działce. Warsztaty florystyczne: wykonywanie bukietów dekoracyjnych i okolicznościowych z kwiatów ogrodowych. Projekcja filmów instruktażowych – jak ułożyć wiosenną ikebanę. Wyjście do lasu – spotkanie z leśnikiem. Wycieczki wirtualne do „Magicznych ogrodów”.
MAJ Miesiąc z zawodami – turystyka i hotelarstwo, sport i rekreacja (repcjonista, trener, sportowiec).	Dzień Otwarty Punktów Konsultacyjnych – indywidualne porady dla rodziców (prezentacja placówek dla osób z niepełnosprawnością intelektualną). Warsztaty autoprezentacji dla uczniów - zapoznanie z zasadami autoprezentacji. Organizowanie sytuacji edukacyjnych lub wykorzystywanie naturalnych sytuacji społecznych do ćwiczenia autoprezentacji. Współpraca specjalistów – spotkania zespołów- dokonanie końcoworocznej oceny poziomu funkcjonowania uczniów, planowanie przyszłości edukacyjno-zawodowej. <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Realizacja programu autorskiego „Zwiedzamy świętokrzyskie”. Zwiedzanie rezerwatów przyrody w Kielcach - nauka posługiwania się mapą oraz tablicami informacyjnymi. Quiz ze znajomości legend świętokrzyskich oraz najbardziej popularnych atrakcji turystycznych. Omówienie działania hotelu na przykładzie hotelu Binkowski w Kielcach w oparciu o zdjęcia oraz informacje dostępne w Internecie. Wizyta studyjna w hotelu Dal – rozmowa z pracownikami hotelu. Spotkanie z trenerem personalnym w siłowni.

CZERWIEC Miesiąc z zawodami - wolne zawody, działalność gospodarcza.	Festyn rodzinny dla uczniów i rodziców – indywidualne porady i wsparcie dla uczniów i ich rodziców/opiekunów w pisaniu dokumentów aplikacyjnych, wypełnianiu kwestionariuszy osobowych. Podsumowanie działań z zakresu doradztwa zawodowego – wnioski do dalszej pracy. <u>Propozycje realizacji miesiąca z zawodami:</u> Lekcja otwarta – Co to jest wolny zawód, lista wolnych zawodów. Co oznaczają pojęcia: praca na własny rachunek, „bycie na swoim”, samozatrudnienie, jednoosobowa działalność gospodarcza. Wizyta studyjna w firmie jednoosobowej /działalność gospodarcza w zakresie usług poligraficznych.